

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119200046
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3119200046.5

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a sudcov JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Marka Anovčina vo veci starostlivosti súdu o maloletú E. G., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov matky G.. C. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., t. č. bytom F., K. X a otca neurčeného, za účasti navrhovateľky - starej matky maloletej W. G., rod. I., bytom F., G. R. XXXX/XX, za účasti Krajskej prokuratúry Trenčín, v konaní o návrhu navrhovateľky na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, o odvolaní navrhovateľky a kolízneho opatrovníka proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 34P/2/2019 - 642 zo dňa 13.09.2022 takto

rozhodol:

Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie r u š í .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie vo výroku I. zrušil neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 29.01.2019, č. k. 34P/2/2019-41 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16.05.2019, č. k. 5CoP/21/2019-112. Vo výroku II. zrušil neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 15.04.2021, č. k. 34P/2/2019-433. V odôvodnení uviedol, že návrhom na začatie konania vo veci samej sa navrhovateľka ako stará matka maloletého dieťaťa domáha zverenia maloletej E. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasne s návrhom vo veci samej podala navrhovateľka aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletej E. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 29.01.2019 č. k. 34P/2/2019-41 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16.05.2019 č. k. 5CoP/21/2019-112, právoplatným dňa 24.05.2019, bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá E. ponechaná v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky (starej matky W. G.) a matke bolo nariadené platiť na výživu maloletej minimálne zákonné výživné na účet ÚPSVaR Trenčín. Matka dieťaťa nesúhlasila s nariadeným neodkladným opatrením a svojim návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáhala úpravy jej styku s maloletou. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 26.06.2019 č. k. 34P/2/2019-143 bolo nariadené neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého bola matka oprávnená stýkať sa s maloletou v každom týždni v pondelok, v stredu a v sobotu v čase od 15.30 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti starej matky dieťaťa so začiatkom styku pri OC Južanka. Voči uvedenému uzneseniu podala matka i stará matka odvolanie. Odvolacím súdom bol uvedený neprávoplatne upravený styk matky s maloletou zúžený tak, že uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 19.08.2019 č. k. 4CoP/44/2019-197 bolo napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenené a bol upravený styk matky s maloletou len každú sobotu od 15.30 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti starej matky so začiatkom styku pri OC Južanka. Zo znaleckého posudku č. 291/2020 zo dňa 31.12.2020 vypracovaného znalcom MUDr. Stanislavom Kollárom, znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvia psychiatria, súd zistil, že matka dieťaťa netrpí duševnou chorobou (vážnou duševnou poruchou v pravom slova zmysle). Osobnosť matky je abnormne štrukturovaná s paranoidnými rysmi (tzv. paranoidná porucha osobnosti). Jej osobnosť je egocentrická, voči sebe senzitívna, voči okoliu nedôverčivá, podozrievavá, zvýšene ostražitá, vzťahovačná, so

zniženou schopnosťou prežívať pozitívne emócie, s myslením a prežívaním na tzv. paranoidné témy. Tieto abnormné osobnostné rysy sa u nej zvyrazňujú v záťažových situáciách, pri neúspechoch, sklamaníach a pod., kedy sa u nej prejavuje impulzivita, dráždivosť, konfliktnosť a sťažovateľské tendencie. Paranoidná porucha osobnosti je primárna trvalá, celoživotná (medicínsky neovplyviteľná) abnormná varianta charakterových a temperamentových rysov osobnosti, ktoré sa odlišujú od rysov prítomných u väčšiny ľudí, od očakávaných noriem spoločnosti, nejedná sa o duševnú chorobu. Matka netrpí duševnou chorobou (vážnou duševnou poruchou v pravom slova zmysle). Okrem iného, jej rodičovský pud je rozvinutý, neporušený. Z forézne-psychiatrického hľadiska matka je schopná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Z forézne-psychiatrického hľadiska matka nie je nebezpečná pre maloleté dieťa. (Okrem iného nemá samovražedné sklony, ani chorobne podmienené agresívne sklony voči maloletému dieťaťu). Znalec u matky konštatoval, že z forézne - psychiatrického hľadiska je schopná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, v týchto súvislostiach ešte dodal, že (vo vzťahu k zásade, že v opatrovníckom spore je prvoradá záujem maloletého dieťaťa) uvedené neznamena, že osobná starostlivosť matky (napr. vzhľadom na jej pracovnú a sociálnu situáciu) automaticky nemusí byť optimálnym variantom pre maloletú. Komplexné vysporiadanie sa s touto problematikou už presahuje rámec znaleckého psychiatrického posudzovania. Zo záveru psychologickej správy klinického psychológa PhDr. et Mgr. Aleny Bednárovej zo dňa 23.09.2020 vyplynulo, že u matky dieťaťa sú prítomné ukazovatele extravertnej osobnosti s preferovaným extratenzívnym a vyhýbavým štýlom, ktorá sa však adekvátne vyrovnáva s bežnou záťažou. Úspešnejšia je v jasne a jednoducho štruktúrovaných situáciách, v ktorých je schopná podať adekvátny výkon. Vzhľadom na závery vyššie uvedeného znaleckého posudku vypracovaného znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, a odborného vyjadrenia psychológa, bolo uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 15.04.2021 č. k. 34P/2/2019-433 nariadené nové neodkladné opatrenie, ktorým bolo rozšírením úpravy styku zmenené predchádzajúce neodkladné opatrenie nariadené uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 19.08.2019 č. k. 4CoP/44/2019-197 a novo bol upravený styk matky s maloletou E.ou. Potom aj uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 13.12.2021 č. k. 34P/2/2019-514 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16.03.2022, č. k. 5CoP/11/2022-546, právoplatným dňa 30.03.2022, bol návrh starej matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zúžiť rozsah styku matky s maloletým dieťaťom tak, že matka by bola oprávnená stýkať sa s maloletou E.ou každý párný týždeň od piatku od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod., zamietnutý. Súd ďalej konštatoval, že konanie vo veci samej nie je ešte právoplatne skončené. Právne vec súd posúdil podľa § 2 ods. 1 a 2, § 360 ods. 1, § 363 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“); § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“); čl. 41 ods. 4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky; čl. 3, § 28 ods. 1, 2, § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (Zákon o rodine). Súd uviedol, že výsledkom znaleckého dokazovania bolo zistenie znalca, že matka netrpí duševnou chorobou (vážnou duševnou poruchou v pravom slova zmysle) a jej rodičovský pud je rozvinutý, neporušený. Z forézne-psychiatrického hľadiska matka je schopná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a matka nie je nebezpečná pre maloleté dieťa. Depresívne ani suicidálne tendencie sa u matky nepreukázali ani na základe psychologickej správy klinického psychológa PhDr. et Mgr. Aleny Bednárovej, ktorá uviedla, že taktiež nevidí dôvod na odobratie dieťaťa zo starostlivosti matky a vzhľadom k prerušenej väzbe navrhla postupný opätovný kontakt s preberaním rodičovských kompetencií. Z uvedeného dôvodu vtedy po doručení znaleckého posudku nedošlo hneď k okamžitému zrušeniu neodkladného opatrenia, ktorým bola maloletá E.a ponechaná v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky ako starej matky dieťaťa, ale došlo k podstatnému rozšíreniu styku matky s maloletou E.ou, aby si maloletá E. postupne opätovne privykla na starostlivosť matky v zmysle odporúčaní klinickej psychologičky. Uvedený postupný opätovný kontakt maloletej E.e s matkou bol nariadený uznesením súdu zo dňa 15.04.2021 č. k. 34P/2/2019-433, ktorým došlo k rozšíreniu úpravy styku matky s maloletou E.. Z obsahu spisu podľa súdu vyplýva, že stretávanie matky s maloletou E. sa realizuje v zmysle uvedeného uznesenia. Teda už viac ako rok je matka oprávnená starať sa o maloletú E. v prevažujúcom rozsahu štyroch dní a nocí vrátane všetkých víkendov, zatiaľ čo stará matka dieťaťa má maloletú E. v starostlivosti tri dni a noci. Uvedené viac ako ročné obdobie súd vyhodnotil ako dostačujúce na postupné opätovné zvyknutie si maloletej E.e na starostlivosť matky, pri ktorej starostlivosti súd ani doposiaľ nemá za osvedčené výrazné nedostatky, ktoré by ohrozovali maloletú E., a pre ktoré by bolo potrebné ponechať neodkladné opatrenie v platnosti. Súd tak mal za to, že aktuálne už odpadli dôvody, pre ktoré bola maloletá E. ponechaná v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky ako starej matky, a to s poukazom na závery znaleckého posudku ohľadom duševného stavu matky, tiež neboli zistené ďalšie závažné nedostatky, ktoré by matke bránili v riadnej starostlivosti o dcéru, a už uplynulo aj dostatočne dlhé časové obdobie na opätovné postupné privyknutie si maloletej

E. na starostlivosť matky. Súd zároveň dodal, že toto rozhodnutie nie je konečné, keď naďalej bude konať vo veci samej o návrhu starej matky na zverenie maloletej E. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Matku upozornil, aby riadne spolupracovala so súdom a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pretože súd bude zisťovať úroveň starostlivosti matky o maloletú E., či táto je schopná maloletej zabezpečovať riadnu starostlivosť, ktorá skutočnosť spolu s ďalšími podstatnými okolnosťami bude predstavovať podklad súdu pre rozhodnutie vo veci samej. Na základe toho súd aj bez návrhu zrušil neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 29.01.2019, č. k. 34P/2/2019 - 41 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16.05.2019, č. k. 5CoP/21/2019 - 112, ktorým bola maloletá E. v minulosti ponechaná v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky W. G., a ktorým bolo matke nariadené platiť na výživu maloletej minimálne zákonné výživné na účet ÚPSVaR Trenčín, a tiež neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 15.04.2021, č. k. 34P/2/2019 - 433, ktorým bol rozšírený styk matky s maloletou E., keďže odpadli dôvody, pre ktoré boli tieto neodkladné opatrenia vydané.

2. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka a kolízny opatrovník maloletej.

3. Navrhovateľka vo svojom odvolaní namietala, že zákonná sudkyňa je zaujatá, keď podľa nej má takú predstavu, akoby navrhovateľka chcela mať maloletú vo svojej starostlivosti nasilu. Mala za to, že svojím konaním, procesnými právami a starostlivosťou o maloletú rešpektuje vôľu maloletej, ktorá je podľa navrhovateľky na ňu silno citovo naviazaná a nechce byť v starostlivosti svojej matky. Odmietla, že by to bola práve navrhovateľka, ktorá pretrhla puto medzi dieťaťom a matkou. Navrhovateľka vždy podporovala dieťa ku kontaktu a k stretávaniu sa s matkou. Vždy dieťa viedla k tomu, kto je jej matkou, aby toto mohlo mať s matkou pekný a vrúcny vzťah. Poukázala na to, že matka sa pred maloletou nevhodne správa, vulgárne nadáva, trieska dverami, čoho sa maloletá bojí a ochranu cíti u navrhovateľky. Maloletá má s matkou narušený vzťah aj z toho dôvodu, že matka maloletej je nervózna, dieťa sa u matky nudí, matka jej nevytvára žiadny program. Navrhovateľka ďalej uviedla, že matka nepravidelne využíva styk s maloletou počas týždňa od stredy do štvrtku, a teda nie je pravdou, že sa riadne realizuje styk, ako jej bol tento upravený uznesením č. k. 34P/2/2019-433 zo dňa 15.04.2021. Styk matka začala využívať iba v čase, keď je nezamestnaná. Taktiež matka nemá dcéru od piatku do pondelka. Ak má maloletú počas víkendu, vždy je to iba do nedele, kedy maloletú navrhovateľke dovedie, a to niekedy aj skôr, v sobotu, pričom to odôvodňuje tým, že ide do práce, pričom aktuálne je nezamestnaná. Navrhovateľka ďalej poukázala na to, ako maloletá v polovici augusta 2022, kedy sa vracala zo styku s matkou, zle dostúpila na poslednom schode a spadla, pričom bola ošetrovaná na pohotovosti a neskôr sa prejavil problém maloletej s okom, pre ktorý maloletá podstúpila operáciu oka dňa 02.09.2022 v Bratislave, kde bola s maloletou iba navrhovateľka a matka nemala o maloletú záujem. Rovnako tak dňa 13.09.2022, keď bola maloletá opakovane operovaná na to isté oko, kde pri nej bola opätovne iba navrhovateľka a nie matka napriek tomu, že matka je nezamestnaná a mohla takto čas tráviť s dieťaťom. Po konzultácii s lekárkou jej táto odporučila, že maloletá nemôže tancovať, nemôže skákať na trampolíne, a to z dôvodu ochorenia očí. V tomto smere mala za to, že nie je pravdivé tvrdenie, že maloletej zakazuje krúžky. Keďže matka s lekármi maloletej nekomunikuje a názory navrhovateľky nerešpektuje, prihlasuje ju na krúžky, ktoré maloletá nemôže vzhľadom na jej zdravotný stav robiť. Navrhovateľka ďalej namietala závery správy klinického psychológa zo dňa 23.09.2020, ktoré sú podľa nej neaktuálne a tieto nemožno v súčasnosti aplikovať. Podľa názoru navrhovateľky súd zo znaleckého posudku vybral časti tak, aby mohol rozhodnúť tak, že maloletá bude u matky. Poukázala na záver tohto posudku, podľa ktorého i keď je z psychiatrického hľadiska matka schopná vykonávať starostlivosť o maloletú, uvedené neznamena, že osobná starostlivosť matky musí byť optimálnym variantom pre maloletú. Keďže išlo o znalca z oblasti psychiatrie, neprináležalo mu hodnotiť najvhodnejšiu formu starostlivosti pre maloletú. Podľa navrhovateľky rozhodnutie súdu môže ohroziť psychický stav maloletej. Maloletá je frustrovaná, vyjadruje sa, že má s matkou ťažký svet, že keď nemá tatu, nemusí mať ani mamu. Opakovane sa vyjadruje, že chce bývať s navrhovateľkou. Naposledy dňa 23.09.2022 sa maloletá vyjadrila, že radšej pôjde do škôlky ako k matke, aj keď do škôlky moc rada nechodí. Matka maloletej uviedla, že ku nej maloletá chodiť nemusí, ak nechce, že sa jej prosiť nebude. Podľa navrhovateľky matka takto maloletú psychicky vydiera. Matka nepracuje, nemá žiadny príjem. V prípade, ak by sa maloletá vrátila do starostlivosti matky, bola by ohrozená aj na výžive a zabezpečovaní jej základných životných potrieb. Na záver uviedla, že aj keď je rozhodnutie súdu, voči ktorému podáva odvolanie, predbežne vykonateľné, doteraz je maloletá u nej a matka si pre maloletú neprišla. Podľa

navrhovateľky matke tento stav vyhovuje. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil.

4. Kolízny opatrovník vo svojom odvolaní uviedol, že rozhodnutie súdu je podľa jeho názoru v rozpore so záujmami maloletej, pretože maloletá odmieta chodiť k matke s odôvodnením, že sa tam nudí, chce byť so starou matkou a podľa dostupných informácií pri odchode k matke plače a matka nevyužíva upravený styk v plnom rozsahu a maloletá sa aj po vydaní uznesenia nachádza u navrhovateľky. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že matka nemá pre dieťa vytvorené vhodné podmienky pre zdravý rast a vývoj maloletej E. e a nemá zabezpečené finančné zázemie na zabezpečovanie základných životných potrieb dieťaťa, na úhradu materskej školy. Nikde nepracuje a súd by sa mal zaoberať aj otázkou, prečo matka nikde nepracuje, resp. ak pracuje iba krátkodobo, aká je jej pracovná morálka a pod. Podľa kolízneho opatrovníka sa súd zaoberal len otázkou vrátenia dieťaťa matke, pričom poukázal na práva rodiča, ale nezaoberal sa tým najzávažnejším, kde a v koho starostlivosti má dieťa vytvorené vhodné podmienky a trvalé zázemie pre zabezpečovanie starostlivosti. Rovnako neprihliadal na vôľu a pranie dieťaťa, ktoré chce zostať so starou matkou - navrhovateľkou, v ktorej starostlivosti pociťuje istotu, zázemie, lásku. Kolízny opatrovník poukázal na to, že súd svoje rozhodnutie odôvodnil znaleckým posudkom, kde znalec konštatoval, že matka netrpí duševnou chorobou a z psychiatrického hľadiska je schopná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ale s týmto spojením znalec súčasne dodal, že uvedené zistenia neznamenajú, že osobná starostlivosť matky automaticky musí byť optimálnym variantom pre maloletú a s týmto vyjadrením znalca sa kolízny opatrovník plne stotožňuje, lebo keď majú prihliadať na najlepší záujem dieťaťa, na pracovnú a sociálnu situáciu, tak matka nemá vytvorené podmienky na vykonávanie osobnej starostlivosti o dieťa. Kolízny opatrovník si uvedomuje potrebu matky v živote maloletej, ale pokiaľ matka nezmení spôsob života, svoje sociálne správanie, nezabezpečí si stabilnú prácu a tým stabilný príjem do domácnosti, je podľa neho vhodné, aby sa kontakt dieťaťa s matkou a matky s dieťaťom realizoval iba prostredníctvom krátkodobého styku. K tomu, že súd i prokuratúra sa opiera i o závery klinického psychológa zo dňa 23.09.2020 kolízny opatrovník uviedol, že sa jedná o viac ako dva roky staré závery a nie je možné na obsah správy prihliadať, lebo situácia sa mení a závery aktuálne môžu byť iné. Vo veci samej navrhol vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie za účelom posúdenia väzieb dieťaťa na matku, na starú matku a naopak väzby matky a starej matky na dieťa a považuje za nevyhnutné, aby sa znalec vyjadril k vhodnosti zverenia dieťaťa do starostlivosti matky, prípadne starej matky, resp. k optimálnej úprave styku a má za to, že bez takého posudku existuje reálne ohrozenie dieťaťa v prípade, ak maloletá zostane vo výlučnej starostlivosti matky. Kolízny opatrovník poukázal aj na nespoluprácu matky s ich úradom. Na základe uvedeného navrhol napadnuté uznesenie zrušiť.

5. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín uviedol, že napadnuté uznesenie súdu považuje za zákonné, dôvodné a vecne správne a navrhol ho potvrdiť. Nestotožnil sa s odvolaniami a názormi navrhovateľky (starej matky) a kolízneho opatrovníka. Prokurátor poukázal na to, že súd napadnutým rozhodnutím zrušil neodkladné opatrenie o ponechaní maloletej v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a o úprave styku matky s maloletou, keďže odpadli dôvody, pre ktoré boli tieto neodkladné opatrenia vydané a aktuálne už neexistuje naliehavá potreba ďalšieho trvania neodkladného opatrenia. Zrušením neodkladného opatrenia o náhradnej osobnej starostlivosti vzniká matke automaticky zo zákona právo a povinnosť osobnej starostlivosti o jej maloleté dieťa. Ďalej poukázal na čl. 41 ods. 4 prvá veta Ústavy SR a § 44 ods. 1 Zákona o rodine. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov a musí byť vždy opretá o starostlivé a spoľahlivé objasnenie všetkých s vecou súvisiacich okolností. Mal za to, že navrhovateľkou a kolíznym opatrovníkom uvádzanými skutočnosťami v odvolaní sa nemá obmedzovať styk maloletej s jej matkou, resp. oddelenie maloletej od svojej matky, i keď nemožno poprieť, že vzťah s maloletou E. má stará matka ako osoba blízka veľmi dobrý, maloletá je zvyknutá na výchovné prostredie starej matky a má ju rada. Konanie matky (nedostatky matky vo východe maloletého dieťaťa, na ktoré poukazuje vo svojom odvolaní stará matka), nemožno považovať za také konanie, kedy matka nezabezpečuje vôbec osobnú starostlivosť o maloletú E.. Napadnuté rozhodnutie je podporené i závermi psychiatrického znaleckého posudku a klinického psychológa svedčiace v prospech matky. I keď matka sa k uvedenému uzneseniu súdu písomne nevyjadrila, nemožno podľa prokurátora vyvodiť, že by matka nemala záujem o svoje dieťa, nezabezpečovala riadnu výchovu dieťaťa, nestarala sa o jeho zdravie, výchovu a výživu. Navyše matka maloletej nijakým spôsobom nebráni, aby sa jej dcéra stýkala pravidelne so svojou starou matkou. Súd má sledovať hlavne najširší kontakt rodiča s dieťaťom a treba

mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva.

6. Navrhovateľka v písomnej replike k vyjadreniu prokuratúry uviedla, že návrh prokuratúry odmieta v plnom rozsahu a trvá na svojom návrhu. Mala za to, že prokuratúra nesprávne posudzuje celú situáciu a svojim rozhodnutím prispieva k možnému ohrozeniu výchovy a zdravia maloletej.

7. Matka maloletej sa k podaným odvolaniam písomne nevyjadrila.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods.1 písm. d) CSP zrušiť z nasledovných dôvodov:

9. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že je potrebné aj bez návrhu zrušiť neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 29.01.2019, č. k. 34P/2/2019 - 41 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16.05.2019, č. k. 5CoP/21/2019 - 112, ako aj neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 15.04.2012, č. k. 34P/2/2019 - 433, keďže mal za to, že odpadli dôvody, pre ktoré boli tieto neodkladné opatrenia vydané, a to s poukazom na znalecký posudok č. 291/2020 zo dňa 31.12.2020 vypracovaný znalcom MUDr. Stanislavom Kollárom, podľa ktorého z forézno-psychiatrického hľadiska je matka schopná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a nie je nebezpečná pre maloleté dieťa, pričom depresívne ani suicidálne tendencie sa u matky nepreukázali ani na základe psychologickkej správy klinického psychológa PhDr. et Mgr. Aleny Bednárovej, ktorá uviedla, že taktiež nevidí dôvod na odobratie dieťaťa zo starostlivosti matky.

10. Po preskúmaní veci má odvolací súd za to, že záver súdu prvej inštancie o potrebe zrušiť vyššie uvedené neodkladné opatrenia bol vzhľadom na osvedčený skutkový stav predčasný.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Civilný mimosporový poriadok vo vyššie uvedenom ustanovení § 363 upravuje možnosť súdu aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, a to za stavu, kedy sa tak zmenili pomery účastníkov konania, že už naďalej nie je potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi nimi, či vtedy, keď pre takúto bezodkladnú potrebu odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. V predmetnej veci súd prvej inštancie poukázal najmä na znalecký posudok č. 291/2020 zo dňa 31.12.2020, kde znalec konštatoval, že matka je schopná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a nie je pre maloletú nebezpečná.

15. Uvedený znalecký posudok bol vypracovaný za účelom zistenia toho, či matka netrpí psychickými poruchami, predovšetkým biologického pôvodu, a to z forézno-psychiatrického hľadiska. Samotná skutočnosť, že matka maloletej netrpí takou duševnou poruchou, pre ktorú by nebola schopná sa o maloletú postarať, ešte neosvedčuje, či je aj úroveň starostlivosti matky o maloletú dostatočná a v záujme maloletej. Aj znalec v tomto posudku jasne konštatoval, že jeho zistenia neznamenajú, že osobná starostlivosť matky automaticky musí byť aj optimálnym variantom pre maloletú. Odvolací súd poukazuje na to, že prípadná existencia, či neexistencia duševnej poruchy matky maloletej, ktorá by matke neumožňovala zabezpečovať starostlivosť o maloletú, nebola jediným dôvodom, pre ktorý bolo nariadené neodkladné opatrenie uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 29.01.2019, č. k. 34P/2/2019 - 41, pričom ani v záujme maloletej nie je, aby ochrana poskytnutá nariadeným neodkladným opatrením závisela len na zodpovedaní otázky, či je zo psychiatrického hľadiska matka schopná sa o maloletú postarať.

16. V neodkladnom opatrení súd uviedol, že má vážne pochybnosti o schopnosti matky riadne sa starať o maloletú, kedy si matka pravdepodobne pod vplyvom duševnej poruchy neuvedomuje zodpovednosť za starostlivosť o dcéru a túto ponecháva na navrhovateľke. Podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ bol aj predpoklad o tom, že matka si neuvedomuje zodpovednosť za maloletú, zrejme v dôsledku duševnej poruchy, vyvrátený tým, že matka takou duševnou poruchou netrpí, neodpadol dôvod nariadeného neodkladného opatrenia, a to skutočnosť, že matka sa o maloletú dostatočne nestará, že si neuvedomuje zodpovednosť za starostlivosť o ňu a túto deleguje a ponecháva na navrhovateľke bez ohľadu na to, čo je príčinou takého konania matky. Navrhovateľka a kolízny opatrovník zhodne tvrdili, že matka plne rozšírený styk s maloletou nevyužíva a dokonca sa maloletá aj po vydaní napadnutého uznesenia stále nachádza u navrhovateľky. Preto nebolo osvedčené, že by tento dôvod nariadenia neodkladného opatrenia odpadol, pričom zrejme matke stav, keď táto deleguje svoju povinnosť starať sa o maloletú na navrhovateľku, vyhovuje. Pokiaľ ide o závery psychologickkej správy klinického psychológa PhDr. et Mgr. Aleny Bednárovej zo dňa 23.9.2020, je potrebné uviesť, že táto správa predchádzala aj uvedený znalecký posudok, pričom rovnako ako tento neosvedčuje, či je aj úroveň starostlivosti matky o maloletú dostatočná a v záujme maloletej, keď zároveň do úvahy bolo potrebné vziať aj to, že táto správa nevyvedá o aktuálnej situácii, ako namietala navrhovateľka a aj kolízny opatrovník.

17. Ďalej súd v uvedenom neodkladnom opatrení zo dňa 29.01.2019, č. k. 34P/2/2019 - 41 konštatoval, že je v záujme maloletého dieťaťa pre zabezpečenie jej riadnej starostlivosti, aby súd ponechal maloleté dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd ma za to, že v tomto smere doposiaľ nedošlo k osvedčeniu takej zmeny, pre ktorú by bolo možné konštatovať, že je v záujme maloletej, aby starostlivosť o ňu ďalej už nezabezpečovala navrhovateľka, ale matka. Takýto záver osvedčuje predovšetkým kontinuálny postoj kolízneho opatrovníka ku schopnosti matky sa postarať o maloletú, najmä s ohľadom na zabezpečenie potrieb maloletej. Je pravdou, že právo rodiča vychovávať a starať sa o maloleté dieťa nemôže byť obmedzené len na základe toho, že iná osoba, aj keby bola pre maloletú blízkou osobou, má vytvorené vhodnejšie podmienky pre starostlivosť o ňu, ako naznačoval v konaní aj prokurátor. Odvolací súd ale nesúhlasí s tým, že už neexistuje naliehavá potreba ďalšieho trvania neodkladného opatrenia.

18. V záujme maloletého dieťaťa je, aby mal rodič vytvorené aspoň také prostredie, ktoré riadnu starostlivosť o dieťa umožní, a to aj s ohľadom na zabezpečenie stravy, hygieny ošatenia, stability výchovného prostredia a pod. Kolízny opatrovník vo svojich správach zo dňa 02.03.2021 a dňa 30.11.2021, ako aj vo vyjadrení zo dňa 21.01.2022 konštatoval, že matka nemá dlhodobu vytvorenú vhodné zázemie pre výchovu maloletého dieťaťa, neustále mení bytové pomery, partnerov, prácu. K styku matky s maloletou uviedol, že maloletá je počas styku s matkou ohrozená na zdravom vývoji, matka nevie finančne pokryť potreby dieťaťa v čase, keď sa E.a nachádza v jej domácnosti na realizácii styku. V odvolaní uviedol, že matka nemá pre dieťa vytvorené vhodné podmienky pre zdravý rast a vývoj E.e a nemá zabezpečené finančné zázemie na zabezpečovanie základných životných potrieb dieťaťa, na úhradu materskej školy, keď matka nikde nepracuje. Rovnako mal podľa kolízneho opatrovníka súd prihliadať na vôľu a pranie dieťaťa, ktoré chce zostať so starou matkou, v ktorej starostlivosti pociťuje istotu, zázemie, lásku. Tieto skutočnosti podľa názoru odvolacieho súdu osvedčujú, že aj naďalej existuje potreba, aby bola starostlivosť o maloletú zabezpečená aspoň dočasne (do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej) navrhovateľkou za súčasnej úpravy styku matky s maloletou.

19. Odvolací súd ale pripomína, že v tomto konaní posudzuje len to, či aj naďalej existuje potreba bezodkladnej úpravy, resp., či neodpadli dôvody, pre ktoré boli neodkladné opatrenia nariadené, a to na základe skutočností, ktoré boli v konaní osvedčené, a teda bez riadneho dokazovania ako v konaní vo veci samej, a preto rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto smere neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, ktoré musí stáť predovšetkým na starostlivo zistenom skutočnom stave riadne vykonaným dokazovaním.

20. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by mala byť zákonná sudkyňa súdu prvej inštancia zaujatá, ako namietala navrhovateľka. Podľa § 49 ods. 1 CSP sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Odvolací súd žiaden takýto pomer zákonnej sudkyne k sporu (k veci), ani k účastníkom a ich zástupcom nezistil. Dôvodom namietania zaujatosti zákonnej sudkyne zo strany navrhovateľky v

podanom odvolaní boli len okolnosti spočívajúce v procesnom postupe zákonnej sudkyne, čo však v zmysle § 49 ods. 3 CSP nie je dôvodom na jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci.

21. Vzhľadom na uvedené, keď dôvody nariadených neodkladných opatrení stále trvajú a ani nenastala taká zmena, ktorá by odôvodnila zrušenie neodkladných opatrení aj bez návrhu, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil, keď nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, neexistovali.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).